Dosar nr. 2p/s-291/19
(12-2p/s-29714-21052019

HOTĂRÂRE
În numele Legii

08 aprilie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:

Președintele ședinței, Maria Țurcan
judecătorul

Grefier Chihai Aliona

Examinând în ședință publică, în limba română, în procedură contencioasă, cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică,

A constatat:

Circumstanțele de fapt

1. La 24 aprilie 2019 Panaghiu Andrei a formulat către Madan Elena o cerere de chemare în judecată privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică prin care a solicitat a recunoaște faptul lipsei stării de inaptitudine de muncă și a lipsei circumstanțelor excepționale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.), până la momentul decesului din ***** a lui Panaghiu Gheorghe *****, a.n. *****, c.p. *****, drept exigență pentru necesitatea sprijinului material.
2. În motivarea acțiunii, reclamantul Panaghiu Andrei a menționat că aceasta se trage din acțiunea Elenei Madan înaintată la 04 mai 2016 la judecătoria Buiucani, privind declararea lui Panaghiu Andrei ca succesor nedemn a lui Panaghiu Gheorghe. În acest mod, reclamantul consideră că i se încalcă dreptul la proprietate privată.

   Suplimentar, reclamantul indică un șir de argumente privind netemeinicia și caracterul nefondat al acțiunii formulate de Elena Madan, făcând inclusiv referire la prevederile art. 80 din Codul familiei.

   Reclamantul mai susține că tatăl său, ori de câte ori discutau telefonic, nu ar fi fost invocat că este în imposibilitate fizică de a se întreține personal pe motiv de boală.

   Panaghiu Andrei a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 14.12.2018 acțiunea Elenei Madan ar fi fost admisă.

   În prezenta acțiune, reclamantul Panaghiu Andrei consideră că este necesar aportul instanței de judecată la înfăptuirea actului de justiție, întru necesitatea stabilirii unor fapte cu valoarea juridică, acestea fiind probate prin probele anexate.

   Însuși reclamantul, în cererea de chemare în judecată, indică faptul că circumstanțele excepționale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.) potrivit prevederilor art. 122 (alin. (1)) al CPC, urmau a fi constatate prin acte oficiale ale autorităților naționale a

Republicii Moldova, având în vedere faptul că în perioada 04.08.2014-26.08.2014 tată său Panaghiu Gheorghe a fost în Republica Moldova.

3. La 15 mai 2020, prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procedurală a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, de către Elena Madan a fost depusă o referință la cererea de chemare în judecată prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

   În susținerea argumentelor din referință, pârâta Elena Madan indică asupra faptului că este evident că scopul urmărit de Panaghiu Andrei la depunerea prezentei acțiuni a fost obținerea unei hotărâri judecătorești de constatare a faptului, pentru a o invoca în celălalt proces judecătoresc, care la acel moment se afla pe rolul Curții de Apel Chișinău.

   În continuarea motivelor, Madan Elena indică faptul că Panaghiu Gheorghe avea o stare de sănătate precară, motiv pentru care nu mai putea lucra și ar fi solicitat întreținere de la rude. Prin urmare, pârâta indică asupra faptului că anume aceasta și sora sa Colin Zenovia ar fi acordat întreținere lui Panaghiu Gheorghe.

Raționamente de procedură, elucidarea poziției și prezenței participanților la proces:

4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, acțiunea formulată de Panaghiu Andrei în prezenta cauză a fost repartizată în mod aleatoriu la 8 mai 2019 judecătorului Lavric Larisa (Vol. I, f.d. 1).

5. Totodată, la data de 15.07.2019 reclamantul Panaghiu Andrei a depus cerere de chemare în judecată către Madan Elena privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică (acțiune în constatare), care a fost repartizată aleatoriu la 18 iulie 2019 judecătorului Igor Pulbere (Vol. I, f.d. 169). Prin respectiva cerere de chemare în judecată, reclamantul Panaghiu Andrei a solicitat: a recunoaște faptul inexistenței obligației de întreținere a lui Panaghiu Andrei fiul, față de Panaghiu Gheorghe, tatăl. Prin cererea privind concretizarea pretenției din 18.10.2019 (Vol. I, f.d.203), reclamantul Panaghiu Andrei a concretizat pretenția după cum urmează: a recunoaște faptul inexistenței obligației de întreținere a lui Panaghiu Andrei, fiul, față de Panaghiu Gheorghe, tatăl, la momentul deschiderii succesiunii la decesul lui Panaghiu Gheorghe. A motivat cererea prin necesitatea excluderii oricărui dubiu de aplicabilitate în timp, adică ca hotărârea judecătorească privind recunoașterea faptului dat să fie aplicabilă în timp pentru întreaga perioadă a vieții lui Panaghiu Gheorghe până la momentul survenirii decesului pentru evitarea interpretări eronate de aplicabilitate în timp a potențialei hotărâri pozitive.

6. Prin Încheierea protocolară din data de 28.01.2021, instanța de judecată, în conformitate cu art. 187 CPC, a dispus a conexa într-o singură procedură cauza civilă nr. 2p/s-457/2019, cu cauza civilă nr.2p/s-291/2019 (Vol. II, f.d. 9, procesul-verbal al ședinței de judecată).

7. Ulterior, cauza a fost repartizată pentru examinare judecătorului Țurcan Maria, la data de 21.11.2022 (Vol. II, f.d. 65).

8. Pe parcursul examinării cauzei, reprezentantului pârâtului Madan Elena, avocatul Dumitru Barbăscumpă a înaintat cererea privind ridicarea excepției de tardivitate a cererii de chemare în judecată înaintată de reclamant. Prin Încheierea din 5 decembrie 2023, instanța de judecată a admis ca întemeiată cererea reprezentantului pârâtului Madan Elena, avocatul Barbăscumpă Dumitru, privind ridicarea excepției de tardivitate a cererii de chemare în judecată înaintată de Panaghiu Andrei către Madan Elena la data de *15.07.2019,* privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică. Totodată, s-a respins ca fiind depusă tardiv,

cererea de chemare în judecată a lui Panaghiu Andrei către Madan Elena la data de *15.07.2019*, privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică, și anume, recunoașterea faptului inexistenței obligației de întreținere a lui Panaghiu Andrei, fiul, față de Panaghiu Gheorghe, tatăl, la momentul deschiderii succesiunii la decesul lui Panaghiu Gheorghe. La fel, s-a respins ca nefondată cererea reprezentantului pârâtului Madan Elena, avocatul Barbăscumpă Dumitru, privind ridicarea excepției de tardivitate a cererii de chemare în judecată înaintată de Panaghiu Andrei către Madan Elena la data de 24.04.2019, prin care reclamantul a solicitat recunoașterea faptului lipsei de inaptitudine de muncă, și a lipsei circumstanțelor excepționale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.), până la momentul decesului lui Panaghiu Gheorghe, drept exigență pentru necesitatea sprijin.

9. Prin Încheierea Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău nr. 2r-56/24 din 8 februarie 2024 s-a restituit recursul declarat de către Panaghiu Andrei împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 5 decembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Panaghiu Andrei împotriva Elenei Madan privind recunoașterea unor fapte cu valoare redusă (Vol. II, f.d. 197-199).
10. În ședința de judecată reclamantul Panaghiu Andrei, a susținut cererea de chemare în judecată, depusă de el la 24.04.2019, și a solicitat admiterea acesteia, pe temeiurile de fapt și de drept invocate în cerere. A specificat, că această procedură, în care se examinează pretențiile sale, este una contencioasă, întrucît dlui cere ”recunoașterea faptului”, dar nu ”constatarea faptului”.
11. Reprezentantul pârâtei Madan Elena, avocatul Barbăscumpă Dumitru a solicitat respingerea acțiunii, indicând că în procesul paralel în procedura apelului, Panaghiu a cerut suspendarea acelei cauze, din motiv că pe rol este prezenta acțiune. A adăugat, că reclamantul insistă să fie constatat faptul juridic, precum că nu avea obligații de întreținere a tatălui său. Însă, reclamantul n-a demonstrat, care este efectul unei astfel de constatări a unui fapt juridic, din moment ce deja există o hotărîre irevocabilă, prin care Elenei Madan i-au fost respinse pretențiile la succesiune după decesul lui Panaghiu Gheorghe.
12. Pârâta Madan Elena a solicitat respingerea acțiunii.

Aprecierea instanței

13. Studiind cererea de chemare în judecată, ascultînd argumentele participanților la proces, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră acțiunea pasibilă de respingere din motiv că *este neîntemeiată,* reieșind din următoarele raționamente.
14. Sub aspectul stării de fapt, instanța de judecată constată că la *****, Panaghiu Gheorghe a decedat în localitatea Corsico Italia (Vol. I, f.d. 17).
15. Prin urmare, Panaghiu Andrei a formulat la 02 februarie 2016 o declarație de acceptare a succesiunii, prin care a declarat că acceptă moștenirea deschisă după decesul tatălui Panaghiu Gheorghe (Vol. I, f.d. 10).
16. La 04 mai 2016, Madan Elena (pârâtă în prezenta cauză) a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Panaghiu Andrei (reclamant în prezenta cauză), privind declararea persoanei drept succesor nedemn (Vol. I, f.d. 11-13).
17. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 2-289/17 din 14 decembrie 2018 acțiunea înaintată de Madan Elena împotriva lui Panaghiu Andrei privind declararea

succesorului nedemn, cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului și încasarea prejudiciului moral s-a admis parțial. Prin aceasta inclusiv s-a declarat ca succesor nedemn Panaghiu Andrei cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului Panaghiu Gheorghe, decedat la ***** (Vol. I, f.d. 110, 119-125).

18. Prin Decizia Colegiului Civil, comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău nr. 2a-386/19 din 22 septembrie 2020 s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 decembrie 2018, în partea admiterii cererii depuse de Madan Elena cu privire la încasarea prejudiciului moral, și în această parte se pronunță o nouă hotărîre, prin care: Pretenția depusă de Madan Elena cu privire la încasarea prejudiciului moral, se respinge ca neîntemeiată. În rest, hotărârea se menține fără modificări (Vol. II, f.d. 1-7).

19. La 07 iulie 2021, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie a emis Decizia nr. 2ra-867/21 (Vol. II, f.d. 18-29) prin care a decis că:

    Se resping recursurile declarate de Andrei Panaghiu împotriva încheierii din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea lui Andrei Panaghiu privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului și nu s-a dat curs apelului declarat, încheierii protocolare din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse demersurile înaintate de Andrei Panaghiu privind restituirea referinței prezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă în interesele Elenei Madan şi privind suspendarea procesului, încheierii protocolare din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins demersul înaintat de Andrei Panaghiu privind solicitarea Plenului Curții Supreme de Justiție să emită un aviz consultativ, încheierilor protocolare din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Andrei Panaghiu cu privire la adoptarea unei decizii suplimentare.

    Se menţine încheierea din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea lui Andrei Panaghiu privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului și nu s-a dat curs apelului declarat, încheierea protocolară din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse demersurile înaintate de Andrei Panaghiu privind restituirea referinței prezentată de avocatul Dumitru Barbăscumpă în interesele Elenei Madan şi privind suspendarea procesului, încheierea protocolară din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins demersul înaintat de Andrei Panaghiu privind solicitarea Plenului Curții Supreme de Justiție să emită un aviz consultativ, încheierile protocolare din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Andrei Panaghiu cu privire la adoptarea unei decizii suplimentare.

    Se admite recursul declarat de Andrei Panaghiu împotriva deciziei din 25 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chișinău.

    Se casează parţial decizia din 25 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chișinău şi hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Madan împotriva lui Andrei Panaghiu cu privire la declararea succesorului nedemn cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a lui Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan cu privire la

înlăturarea obstacolelor de intrare în posesie și folosință asupra patrimoniului succesoral al defunctului, obligarea predării patrimoniul succesoral integral, dezmințirea informației defăimătoare, repararea prejudiciului material, prejudiciului moral şi a despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut, *şi anume în partea* prin care au fost admise cerinţele Elenei Madan împotriva lui Andrei Panaghiu cu privire la declararea succesorului nedemn cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului şi încasarea cheltuielilor de judecată, declarat succesor nedemn Andrei Panaghiu, cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului Gheorghe Panaghiu, încasate de la Andrei Panaghiu în beneficiul Elenei Madan cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 150 de lei şi respinsă cererea reconvenţională a lui Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan cu privire la înlăturarea obstacolelor de intrare în posesie și folosință asupra patrimoniului succesoral al defunctului şi obligarea predării patrimoniul succesoral integral, şi se pronunţă în partea dată o nouă hotărâre prin care:

Se resping cerinţele Elenei Madan împotriva lui Andrei Panaghiu cu privire la declararea lui Andrei Panaghiu ca succesor nedemn cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului Gheorghe Panaghiu, decedat la *** şi încasarea cheltuielilor de judecată.**

Se resping cerinţele lui Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan cu privire la înlăturarea obstacolelor de intrare în posesie şi folosinţă asupra patrimoniului succesoral rămas după decesul lui Gheorghe Panaghiu în beneficiul lui - Andrei Panaghiu, în calitate de moştenitor legal de clasa I şi obligarea Elenei Madan să predea patrimoniul succesoral integral, rămas după decesul lui Gheorghe Panaghiu, succesorului - Andrei Panaghiu.

În rest, decizia din 25 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chișinău şi hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, în partea prin care a fost respinsă cererea reconvenţională a lui Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, repararea prejudiciului material, prejudiciului moral şi a despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut, se menţin.

Prin Decizia din 13 octombrie 2021, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie a corectat greșeala strecurată inclusiv în conținutului deciziei din 7 iulie 2021, și anume, cu privire la data emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău, înlocuind data de 25 septembrie 2020, cu data de 22 septembrie 2020 (vol.II, f.d.40)

20. Inițial, instanța de judecată observă că Panaghiu Andrei a sesizat instanța de judecată cu o acțiune contencioasă, așa cum se deduse din însuși denumirea documentului depus în adresa instanței. După cum a fost stabilit și în Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău nr. 2r-2020/19 din 10 decembrie 2019 (Vol. I, f.d. 87-92), în cererea de chemare în judecată au fost incluse după părți: Panaghiu Andrei și Madan Elena, reclamant și pârât, care în opinia reclamantului urmărește interese contrare.
21. Potrivit art. 15 alin. (1) din Codul civil, apărarea drepturilor civile **încălcate** se face pe cale judiciară.
22. Drepturile civile sunt susceptibile de apărare judiciară independent de faptul dacă sunt sau nu prevederi exprese în Codul civil. Textul legal consacră principiul, potrivit căruia instanța de judecată în procedură contencioasă este chemată să intervină doar în situația în care un

drept civil este încălcat și nu pentru a confirma, în mod automat, existența unui drept, sau inexistența unei obligații.

23. Această reglementare exclude posibilitatea ca instanțele să fie sesizate pentru a „obține” un drept pur teoretic sau pentru a emite hotărâri de principiu în favoarea titularului unui drept care nu a fost încă afectat. Justiția are un caracter reparator și protector, nu unul declarativ abstract, iar rolul său este de a restabili ordinea juridică atunci când aceasta a fost perturbată.
24. Conform art. 16 alin. (1) din Codul civil, Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

    a) recunoașterea dreptului;

    b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

    c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

    d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

    e) impunerea la executarea obligației în natură;

    f) autoapărare;

    g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

    h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității;

    i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

    j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

    k) alte căi prevăzute de lege.
25. În continuare instanța de judecată va da o apreciere metodei de apărare alese de către Reclamant în prezenta cauză și va analiza scopul pe care îl urmărește prin adresarea în judecată.
26. Prin cererea sa de chemare în judecată, Reclamantul solicită instanței de judecată a recunoaște faptul lipsei stării de inaptitudine de muncă și a lipsei circumstanțelor excepționale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.), până la momentul decesului din ***** a lui Panaghiu Gheorghe *****, drept exigență pentru necesitatea sprijinului material.
27. Analizând evenimentele care au precedat înaintarea acțiunii în prezenta cauză și argumentele prezentate de către reclamant în susținerea acțiunii, instanța de judecată observă că motivul din care reclamantul a formulat acțiunea se trage din faptul că pârâta Madan Elena a formulat împotriva reclamantului Panaghiu Andrei cererea cu privire la declararea ultimului ca fiind un succesor nedemn.
28. În consolidarea acestei concluzii, instanța de judecată ia în considerațiune că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 2-289/17 din 14 decembrie 2018 (Vol. I, f.d. 119-125), care deja a fost emisă până la formularea acțiunii de către reclamant în prezenta cauză, la 24.04.2019, acțiunea Elenei Madan împotriva lui Panaghiu Gheorghe a fost admisă, iar Panaghiu Andrei a fost decăzut din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului Panaghiu Gheorghe. Hotărârea dată a fost atacată de către Panaghiu Andrei, astfel încât la momentul formulării acțiunii în prezenta cauză, acțiunea formulată de Elena

Madan împotriva lui Panaghiu Andrei privind declararea ultimului ca fiind succesor nedemn se afla în faza apelului.

29. Dovadă a acestui fapt este informația despre ședința de la Curtea de Apel pe acel dosar (Vol. I, f.d. 117).

30. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 2-289/17 din 14 decembrie 2018 (Vol. I, f.d. 119-125), s-au indicat următoarele:

- „instanța de judecată a ajuns la această concluzie în baza probelor din dosar ce confirmă faptul că pârâtul Panaghiu Andrei, fiul defunctului Panaghiu Gheorghe, s-a eschivat de la întreținerea tatălui său în perioada înainte de deces când s-a îmbolnăvit și nu era angajat în câmpul muncii, iar odată decedat nu a contribuit la cheltuielile de înmormântare a părintelui său";
- „instanța de judecată constată că până la deces Panaghiu Gheorghe a fost bolnav și era în imposibilitate să lucreze, (...) respectiv avea nevoie de ajutor pentru întreținere".

31. Analizând aceste aspecte, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului Panaghiu Andrei în prezenta cauză are drept finalitate influențarea rezultatului procesului privind nedemnitatea succesorală pornit la cererea de chemare în judecată de către Madan Elena, pârâtă în prezenta cauză, aflat la momentul formulării acțiunii în faza apelului.

32. În consecință, instanța apreciază că prin prezenta acțiune reclamantul nu urmărește protejarea unui drept care ar fi fost încălcat, ci obținerea unei constatări judiciare menite să contrazică aspectele stabilite prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 2-289/17 din 14 decembrie 2018 și care făceau obiectul apelului împotriva acelei hotărâri la data formulării cererii de chemare în judecată în prezenta cauză.

33. Din similitudinea argumentelor prezentate de către argument, în raport cu obiectul acțiunii în cauza soluționată prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 2-289/17 din 14 decembrie 2018, instanța de judecată observă că prin eventuala admitere a acțiunii în prezenta cauză și rămânerea sa irevocabilă, reclamantul urmărește să utilizeze această hotărâre în calitate de lucru judecat în procesul aflat la momentul formulării acțiunii pe rolul Curții de Apel Chișinău privind declararea sa drept succesor nedemn.

34. Or, potrivit art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.

35. Această concluzie, instanța de judecată și-o formează inclusiv din încercarea lui Panaghiu Andrei de a suspenda procesul aflat pe rolul Curții de Apel Chișinău, în care se verifică legalitatea hotărârii emise în cauza intentată de către Madan Elena împotriva lui Panaghiu Andrei cu privire la declararea ultimului ca fiind un succesor nedemn (Vol. I, f.d. 23-25). În susținerea cererii de suspendare formulată de Panaghiu Andrei în acel proces, acesta indică expres că „instanța de apel, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău, Judecător raportor – Simciuc Natalia, pe dosarul nr. 2a-386/19 să dispună suspendarea procesului dat, dat fiind faptul că cauza respectivă nu poate fi judecată înainte de soluționarea cauzei conexe, pe marginea acțiunii, care fiind conexă prin probe, pretenții și părți, cu privire la recunoașterea faptului lipsei stării de inaptitudine de muncă și a lipsei circumstanțelor excepționale (boală

gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.), până la momentul decesului din ***** a lui Panaghiu Gheorghe *****, a.n. ***** c.p. *****, drept exigență pentru necesitatea sprijinului material. Care la data de 18.05.2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Judecător – Lavric Larisa, dosar nr. 2p/s-291/19. Ori prin soluționarea acestei acțiuni va fi probat cu certitudine acțiunile neîntemeiate ale reclamantei Madan Elena pe marginea acțiunii privind declararea moștenitorului nedemn".

36. Totuși, potrivit art. 26 alin. (1), (2) și (4) din Codul de procedură civilă, Procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei. Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.
37. Prin promovarea de către reclamant împotriva pârâtului unei acțiuni separate cu un obiect strâns legat de cauza aflată în apel la acel moment, reclamantul încearcă să obțină indirect o schimbare a premiselor pe care s-a fundamentat hotărârea instanței de fond în acel dosar și să utilizeze o eventuală hotărâre judecătorească irevocabilă în susținerea poziției sale împotriva Elenei Madan, în procesul paralel aflat la acel moment în faza apelului.
38. O astfel de abordare și o utilizare a instanței judecătorești în consolidarea poziției de apărare în procesele paralele, în pofida formulării unei referințe în acel proces și a deduce judecății acolo argumentele date, ar dezechilibra pozițiile procesuale ale părților în procesul paralel și ar crea un avantaj nejustificat în favoarea lui Panaghiu Andrei, afectând principiul egalității armelor.
39. Potrivit art. 13 alin. (1) și (2) din Codul civil în vigoare, Niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). În cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținînd cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.
40. Conform art. 27 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare. Instanţa nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalităţii de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.
41. În concluzie, prin formularea acțiunii în prezenta cauză, reclamantul Panaghiu Andrei a făcut uz de dreptul său de a sesiza instanța de judecată, însă într-un mod care depășește limitele rezonabile ale exercitării unui drept subiectiv, încălcând principiul bunei-credințe și având drept unic scop influențarea unui alt litigiu aflat pe rol. Astfel, se constată că acesta a exercitat un abuz de drept, contrar prevederilor art. 13 din Codul civil și art. 27 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

42. Această conduită procesuală demonstrează că Panaghiu Andrei a încercat să creeze o aparență juridică favorabilă printr-o hotărâre obținută într-un dosar separat, pe care să o utilizeze ulterior în cadrul apelului aflat în desfășurare la momentul formulării cererii de chemare în judecată în prezenta cauză, astfel încât să invalideze constatările instanței de fond. O asemenea practică este abuzivă, deoarece urmărește nu protejarea unui drept propriu al reclamantului, ci influențarea indirectă a unui alt proces prin utilizarea instanței într-un scop diferit de cel, pentru care este menită justiția.
43. În altă ordine de idei, instanța de judecată observă că probatoriului prezentat de către reclamant este unul precar pentru a putea formula o soluție asupra pretențiilor reclamantului, din următoarele considerațiuni.
44. Potrivit art. 118 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite.
45. În sensul art. 9 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi. Iar în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părţilor şi altor participanţi la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare şi să dovedească faptele ce constituie obiectul probaţiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor. Conform art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăţi, instanţa este obligată să contribuie, la solicitarea părţilor şi altor participanţi la proces, la adunarea şi prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinență. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanță, dacă legea nu prevede altfel.
46. Aceste reguli subliniază principiul fundamental conform căruia probațiunea în procesul civil este o sarcină a părților, iar instanța nu poate interveni activ în strângerea probelor, decât dacă există dificultăți semnalate expres de către părți. Chiar și în aceste situații, conform art. 119 alin. (1) CPC, instanța nu acționează din oficiu, ci doar la cererea părților, având obligația de a sprijini colectarea probelor doar atunci când există impedimente obiective care împiedică o parte să-și susțină cauza.
47. Instanța de judecată, în virtutea rolului său diriguitor prevăzut de art. 9 alin. (1) din Codul de procedură civilă, are menirea de a asigura organizarea și desfășurarea procesului judiciar conform regulilor stabilite de lege. Totuși, această atribuție nu conferă instanței dreptul de a se substitui părților în formularea argumentelor, construirea strategiei de apărare sau administrarea probelor, ci doar de a contribui la asigurarea unui proces echitabil și contradictoriu.
48. Instanța nu poate sugera anumite probe pentru a sprijini poziția uneia dintre părți, întrucât acest fapt ar afecta imparțialitatea sa și ar genera un dezechilibru procedural. Prin urmare,

atâta timp cât nicio parte nu a invocat dificultăți în strângerea probelor, se prezumă că materialul probator prezentat este cel în baza căruia părțile doresc ca instanța să își formeze convingerea și să adopte o soluție. În cazul în care instanța constată că probele administrate sunt insuficiente pentru a soluționa cauza, aceasta nu poate indica asupra unor probe concrete care ar trebui prezentate, întrucât ar însemna să intervină în strategia probatorie a părților și să încalce principiul disponibilității.

49. Excepție fac situațiile în care legea impune administrarea unor probe prin mijloace obligatorii, însă în lipsa unei asemenea prevederi, instanța nu poate suplini lipsa de diligență a părților în administrarea probelor. Or, potrivit art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.
50. În prezenta cauză reclamantul, reieșind din pretențiile formulate, urma să demonstreze:
    a. Faptul lipsei stării de inaptitudine de muncă a lui Panaghiu Gheorghe;
    b. Faptul lipsei circumstanțelor excepționale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui;
    c. Faptul că circumstanțele sus indicate nu au existat până la momentul decesului lui Panaghiu Gheorghe;
    d. Faptul că Panaghiu Gheorghe nu avea necesitatea sprijinului material.
51. În acest sens, reclamantul a prezentat:
    a. Răspunsul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 35/7-4-448 din 25.01.2019 prin care se confirmă, că în perioada 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2015, Panaghiu Gheorghe a intrat în Republica Moldova la 04 august 2014 și a părăsit Republica Moldova la 26 august 2014 (Vol. I, f.d. 6);
    b. Răspunsul nr. 02-01-04/135 din 31.01.19 potrivit căruia în perioada anilor 2014-2015 Panaghiu Gheorghe a fost o persoană neasigurată și nu a fost înregistrat pe lista medicului de familie, conform datelor din Registrul persoanelor înregistrate în instituțiile medico-sanitare ce prestează asistență medicală primară în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală (Vol. I, f.d. 7);
    c. Răspunsul IMSP Centrul de Sănătate Durlești care a confirmat că în conformitate cu Registrul persoanelor înregistrate în instituțiile medico-sanitare ce prestează asistență medicală primară în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, nu a fost înregistrat pe lista medicului de familie din instituțiile medico-sanitare Panaghiu Gheorghe. La fel, pe parcursul anilor 2014-2015 pentru asistența medicală în cadrul IMSP Centrul de Sănătate Durlești, Panaghiu Gheorghe nu s-a adresat (Vol. I, f.d. 8);
    d. Răspunsul IM „On Clinic Moldova” SRL nr. 8 din 31.01.2019 potrivit căruia Panaghiu Gheorghe nu se regăsește în listele pacienților medicilor de familie CS „On Clinic Moldova”, dar fiind faptul că nu a parvenit nicio cerere personală a dlui. Alte solicitări, informație și înregistrări medicale cu referire la starea sănătății dlui Panaghiu Gheorghe, IM „On Clinic Moldova” SRL nu deține:
    e. Răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Buiucani, mun. Chișinău nr. 915 din 18.02.2019 potrivit căruia Panaghiu Gheorghe nu a beneficiat de prestații de

asigurări sociale prin intermediul sistemului public de asigurări sociale al Republicii Moldova (Vol. I, f.d. 31).

f. Răspunsul Serviciului de Radiologie Felice și Aldo Perussia din 08.02.2014 prin care în calitate de raport referitor la examenul „RX Thorax" prevede: „*****" (Vol. II, f.d. 126);

g. Protocolul numărul 667269 din 10.03.2015 al Centrului ocupării forței de muncă din or. Milano, Italia potrivit căruia, Panaghiu Gheorghe este neangajat în câmpul muncii (Vol. II, f.d. 132)

52. În primul rând, reieșind din răspunsul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, instanța de judecată observă că Panaghiu Gheorghe pe parcursul anilor 2014-2015 s-a aflat în Republica Moldova doar 22 de zile, mai exact între 4 august 2014 și 26 august 2014.

53. Prin urmare, toate răspunsurile autorităților și instituțiilor naționale referitoare la Panaghiu Gheorghe și statutul său de asigurat, înregistrarea la medicul de familie, solicitările de asistență medicală și beneficierea de prestații sociale nu pot demonstra nici că acesta a fost sănătos, nici că a fost bolnav. Ele reflectă exclusiv faptul că Panaghiu Gheorghe nu a utilizat serviciile publice moldovenești, ceea ce e și firesc, având în vedere absența sa îndelungată din țară, începînd cel puțin cu anii 2001, așa cum a indicat reclamantul în cererea de chemare în judecată (lipsesc date obiective la dosarul civil). În opinia instanței, este posibil, ca vizita lui Panaghiu Gheorghe, cu durata de 3 (trei) săptămîni, în Republica Moldova (el fiind plecat la trai permanent peste hotare din anii 2001, cum este menționat în cererea de chemare în judecată), să fi fost efectuată doar *în scop de călătorie,* pentru a revedea țara și rudele, dar nu pentru scopul de a se înregistra pe lista medicului de familie moldovean, sau pentru a beneficia de prestații de asigurări sociale prin intermediul sistemului public de asigurări sociale al Republicii Moldova.

54. Răspunsurile furnizate de instituțiile italiene nu pot determina instanța să constate dacă boala indicată în acestea constituie o circumstanță excepțională sau, dacă aceasta determină o incapacitate de muncă, întrucât reclamantul nu oferă un criteriu clar în baza căruia să se facă o asemenea apreciere.

55. Reclamantul nu a stabilit în raport cu ce indice medical sau juridic trebuie analizată starea de sănătate a lui Panaghiu Gheorghe, pentru ca aceasta să fie calificată drept lipsă/sau prezență, a circumstanței excepționale ori pentru ca instanța să poată concluziona asupra lisei/sau prezenței incapacității sale de muncă. O astfel de recunoaștere, în modul solicitat de reclamant, nu poate fi realizată arbitrar, iar în lipsa unui standard obiectiv aplicabil, simpla existență a unor documente medicale nu este suficientă pentru a fundamenta o astfel de concluzie.

56. Mai mult, reclamantul Panaghiu Gheorghe, la formularea pretenției din cererea de chemare în judecată în raport cu pârâta Madan Elena nu a invocat nici dreptul personal subiectiv pe care intenționează să îl apere pe cale judiciară, și nici în baza *cărei norme legale* se poate solicita recunoașterea "*lipsei"* unor stări, și circumstanțe speciale (excepționale), de natura celor, invocate de reclamant.

57. Însuși reclamantul în cererea sa de chemare în judecată este confuz în privința pretențiilor formulate prin cererea de chemare în judecată, indicând că „circumstanțele excepționale (boală gravă, mutilare sau alt viciu al părintelui etc.(potrivit prevederilor art. 122 (alin. (1)) al CPC urmau a fi constatate prin acte oficiale ale autorităților naționale a Republicii

Moldova, având în vedere faptul că în perioada 04.08.2014-26.08.2014 tatăl meu Panaghiu Gheorghe a fost în Republica Moldova”.

58. În această situație, solicitarea reclamantului, făcută anume într-o procedură contencioasă pare să urmărească o simplă confirmare judiciară a unei stări de lucruri, pe care acesta dorește/dorea să o impună unei instanțe judecătorești, într-un proces judiciar paralel.

59. Pe de altă parte, instanța de judecată observă că prin Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-867/21 din 7 iulie 2021 (Vol. II, f.d. 18-29) s-a decis, printre altele, a casa parțial Decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și s-a mai decis a respinge cerințele Elenei Madan împotriva lui Andrei Panaghiu cu privire la declararea lui Andrei Panaghiu ca succesor nedemn cu decăderea din dreptul la succesiune asupra patrimoniului succesoral al defunctului Gheorghe Panaghiu, decedat la ***** și încasarea cheltuielilor de judecată.

60. Astfel, atât timp cât Curtea Supremă de Justiție a soluționat în mod irevocabil litigiul paralel și a respins acțiunea intentată de Elena Madan privind declararea lui Panaghiu Andrei ca succesor nedemn, instanța constată că acțiunea acestuia devine lipsită de obiect. Aceasta deoarece scopul urmărit prin solicitarea recunoașterii judiciare nu mai are aplicabilitate juridică. Cu alte cuvinte, odată ce s-a stabilit în mod irevocabil că Panaghiu Andrei nu poate fi declarat ca succesor nedemn, cererea acestuia de recunoaștere judiciară a unei situații derivate din această calitate devine inutilă, întrucât obiectul din care a derivat prezenta acțiune în viziunea reclamantului, nu mai este contestat. Însuși pîrîta Elena Madan, în cadrul ultimelor ședințe de judecată în prezenta cauză, a exprimat dorința sa fermă, de a nu mai fi deranjată de reclamant pe probleme de succesiune, adică, s-a resemnat cu constatările și Decizia Curții Supreme de Justiție.

61. Reieșind din circumstanțele constatate, instanța de judecată conchide, că cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

62. În prezenta cauză, niciuna dintre părți nu a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, motiv pentru care instanța de judecată nu poate dispune încasarea acestora în vreun mod.

63. Conducându-se de art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată,-

A H O T Ă R Â T:

Cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Panaghiu împotriva Elenei Madan privind recunoașterea unor fapte cu valoare juridică se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței, Maria Țurcan

Judecătorul